

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Ιουνίου 2009

σχετικά με τα μεταδεδομένα αναφοράς για το ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/498/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 211,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές ⁽¹⁾, ο οποίος προορίζεται για τις εθνικές και κοινοτικές στατιστικές αρχές, απαριθμούνται 15 αρχές που συνδέονται με το θεσμικό περιβάλλον, τις στατιστικές διαδικασίες και τη στατιστική παραγωγή.
- (2) Η αρχή 15 του κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές αναφέρεται στην προσβασιμότητα και τη σαφήνεια των ευρωπαϊκών στατιστικών, τονίζοντας επίσης ότι τα μεταδεδομένα που τις συνοδεύουν πρέπει να τεκμηριώνονται σύμφωνα με ένα τυποποιημένο σύστημα μεταδεδομένων.
- (3) Τα μεταδεδομένα αναφοράς αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του συστήματος μεταδεδομένων κάθε στατιστικής αρχής.
- (4) Με την έκδοση του κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές, οι εθνικές και κοινοτικές στατιστικές αρχές δεσμεύτηκαν να παράγουν στατιστικές υψηλής ποιότητας, για τις οποίες απαιτείται επίσης η υποβολή πιο διαφανών και εναρμονισμένων εκδόσεων σχετικά με την ποιότητα των στοιχείων.

- (5) Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας SDMX για κοινά τεχνικά και στατιστικά πρότυπα για την ανταλλαγή των στοιχείων και μεταδεδομένων που διαβιβάζονται από την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την κοινοτική στατιστική αρχή (Eurostat), το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, τα Ηνωμένα Έθνη και την Παγκόσμια Τράπεζα, καταρτίστηκαν οι προσανατολισμένες στο περιεχόμενο κατευθυντήριες γραμμές για το SDMX, οι οποίες στηρίζουν τη δημιουργία και εφαρμογή των εναρμονισμένων μεταδεδομένων αναφοράς στο ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα.

- (6) Μπορούν να επιτευχθούν σημαντικά οφέλη αποτελεσματικότητας εάν τα μεταδεδομένα αναφοράς παράγονται με βάση έναν εναρμονισμένο κατάλογο στατιστικών εννοιών στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος, ενώ, παράλληλα, υπάρχει η δυνατότητα να προσδίδουν οι εθνικές και κοινοτικές στατιστικές αρχές περισσότερες στατιστικές έννοιες σε συγκεκριμένους στατιστικούς τομείς, εφόσον απαιτείται.

- (7) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές ⁽²⁾ παρέχει ένα πλαίσιο αναφοράς για την παρούσα σύσταση,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

- 1) Οι εθνικές στατιστικές αρχές καλούνται να εφαρμόζουν τις στατιστικές έννοιες και υποέννοιες που απαριθμούνται στο παράρτημα, όταν καταρτίζονται τα μεταδεδομένα αναφοράς στους διάφορους στατιστικούς τομείς και όταν τα μεταδεδομένα αναφοράς ανταλλάσσονται εντός ή και εκτός του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος.

⁽¹⁾ Σύσταση της Επιτροπής, της 25ης Μαΐου 2005, σχετικά με την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την υπευθυνότητα των εθνικών και κοινοτικών στατιστικών αρχών, COM(2005) 217 τελικό.

⁽²⁾ ΕΕ L 87 της 31.3.2009, σ. 164.

- 2) Οι εθνικές στατιστικές αρχές θα πρέπει να προσθέτουν πρόσθετες στατιστικές έννοιες στον ανωτέρω κατάλογο εννοιών και υποεννοιών, εάν αυτό απαιτείται για συγκεκριμένους στατιστικούς τομείς.
- 3) Οι εθνικές στατιστικές αρχές καλούνται να ενημερώνουν τακτικά την Επιτροπή (Eurostat) σχετικά με τον τρόπο που εφαρμόζουν τις έννοιες και υποέννοιες που απαριθμούνται στο παράρτημα.

Βρυξέλλες, 23 Ιουνίου 2009.

Για την Επιτροπή
Joaquín ALMUNIA
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατάλογος των στατιστικών εννοιών και υποεννοιών (συμπεριλαμβανομένων των ορισμών των εννοιών και υποεννοιών)

Αριθμός	Έννοιες	Υποέννοιες	Περιγραφές
1.	Επαφή		Ατομικά ή θεσμικά σημεία επαφής για τα στοιχεία ή τα μεταδεδομένα, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την πρόσβαση στα σημεία επαφής.
1.1.		Οργανισμός επαφής	Η ονομασία του οργανισμού των σημείων επαφής για τα στοιχεία ή τα μεταδεδομένα.
1.2.		Μονάδα του οργανισμού επαφής	Μια προσδιοριζόμενη υποδιαίρεση ενός οργανισμού.
1.3.		Ονομασία επαφής	Η ονομασία των σημείων επαφής για τα στοιχεία ή τα μεταδεδομένα.
1.4.		Αρμοδιότητα προσώπου επαφής	Ο τομέας εθνικής ευθύνης της επαφής, όπως «η μεθοδολογία», «η διαχείριση βάσεων δεδομένων» ή «η διάδοση».
1.5.		Ταχυδρομική διεύθυνση επαφής	Η ταχυδρομική διεύθυνση των σημείων επαφής για τα στοιχεία ή τα μεταδεδομένα.
1.6.		Ηλεκτρονική διεύθυνση επαφής	Η ηλεκτρονική διεύθυνση των σημείων επαφής για τα στοιχεία ή τα μεταδεδομένα.
1.7.		Αριθμός τηλεφώνου επαφής	Ο αριθμός τηλεφώνου των σημείων επαφής για τα στοιχεία ή τα μεταδεδομένα.
1.8.		Αριθμός φαξ επαφής	Ο αριθμός φαξ των σημείων επαφής για τα στοιχεία ή τα μεταδεδομένα.
2.	Επικαιροποίηση μεταδεδομένων		Τα στοιχεία βάσει των οποίων το στοιχείο μεταδεδομένων εισήχθη ή τροποποιήθηκε στη βάση δεδομένων.
2.1.		Τελευταία πιστοποίηση μεταδεδομένων	Η ημερομηνία της τελευταίας πιστοποίησης που παρέχεται από τον διαχειριστή του τομέα προκειμένου να επιβεβαιώσει ότι τα μεταδεδομένα που απεστάλησαν εξακολουθούν να είναι επικαιροποιημένα, ακόμη και αν το περιεχόμενο δεν έχει τροποποιηθεί.
2.2.		Τελευταία αποστολή μεταδεδομένων	Η ημερομηνία της τελευταίας αποστολής των μεταδεδομένων.
2.3.		Τελευταία επικαιροποίηση μεταδεδομένων	Η ημερομηνία της τελευταίας επικαιροποίησης του περιεχομένου των μεταδεδομένων.
3.	Στατιστική παρουσίαση		
3.1.		Περιγραφή στοιχείων	Τα κύρια χαρακτηριστικά του συνόλου στοιχείων που περιγράφονται με κατανοητό τρόπο, τα οποία αναφέρονται στα στοιχεία και στους δείκτες που διαδίδονται.
3.2.		Σύστημα ταξινόμησης	Η ρύθμιση ή η διαίρεση των στοιχείων σε ομάδες με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά τους.
3.3.		Τομεακή κάλυψη	Οι κύριοι οικονομικοί ή άλλοι φορείς που καλύπτονται από τις στατιστικές.
3.4.		Στατιστικές έννοιες και ορισμοί	Τα στατιστικά χαρακτηριστικά των στατιστικών παρατηρήσεων.
3.5.		Στατιστική μονάδα	Η οντότητα για την οποία ζητούνται οι πληροφορίες και για την οποία τελικά καταρτίζονται οι στατιστικές.
3.6.		Στατιστικός πληθυσμός	Ο συνολικός αριθμός ή πληθυσμός ή «κόσμος» μιας καθορισμένης τάξης ανθρώπων, αντικειμένων ή γεγονότων.

Αριθμός	Έννοιες	Υποέννοιες	Περιγραφές
3.7.		Περιοχή αναφοράς	Η χώρα ή η γεωγραφική περιοχή με την οποία σχετίζεται το μετρούμενο στατιστικό φαινόμενο.
3.8.		Χρονική κάλυψη	Το χρονικό διάστημα για το οποίο είναι διαθέσιμα τα στοιχεία.
3.9.		Περίοδος βάσης	Το χρονικό διάστημα που χρησιμοποιείται ως βάση ενός αριθμοδείκτη, ή στο οποίο αναφέρεται μια σταθερή χρονολογική σειρά.
4.	Μονάδα μέτρησης		Η ομάδα βάσει της οποίας μετρούνται οι τιμές των στοιχείων.
5.	Περίοδος αναφοράς		Το χρονικό διάστημα ή το χρονικό σημείο στο οποίο προβλέπεται να αναφέρεται η μετρούμενη παρατήρηση.
6.	Θεσμική εντολή		Το σύνολο κανόνων ή άλλο επίσημο σύνολο οδηγιών που αναθέτουν αρμοδιότητα καθώς και εξουσία σε έναν οργανισμό για τη συλλογή, την επεξεργασία και τη διάδοση των στατιστικών.
6.1.		Νομικές πράξεις και άλλες συμφωνίες	Οι νομικές πράξεις ή άλλες επίσημες ή ανεπίσημες συμφωνίες που αναθέτουν αρμοδιότητα καθώς και εξουσία σε έναν οργανισμό για τη συλλογή, την επεξεργασία και τη διάδοση των στατιστικών.
6.2.		Ανταλλαγή στοιχείων	Οι ρυθμίσεις ή διαδικασίες για την ανταλλαγή και το συντονισμό των στοιχείων μεταξύ των οργανισμών παραγωγής στοιχείων.
7.	Απόρρητο		Μια ιδιότητα των στοιχείων που καθορίζει το βαθμό στον οποίο η άνευ αδείας δημοσιοποίησή τους θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο ή να βλάψει το συμφέρον της πηγής ή άλλων σχετικών μερών.
7.1.		Απόρρητο - πολιτική	Τα νομοθετικά μέτρα ή άλλες επίσημες διαδικασίες που εμποδίζουν την άνευ αδείας δημοσιοποίηση των στοιχείων τα οποία προσδιορίζουν ένα άτομο ή μια οικονομική οντότητα είτε άμεσα είτε έμμεσα.
7.2.		Απόρρητο - επεξεργασία στοιχείων	Οι κανόνες που εφαρμόζονται για την επεξεργασία των στοιχείων, οι οποίοι ορίστηκαν προκειμένου να εξασφαλιστεί το στατιστικό απόρρητο και να εμποδιστεί η άνευ αδείας δημοσιοποίησή τους.
8.	Πολιτική γνωστοποίησης		Οι κανόνες για την κοινοποίηση των στατιστικών στοιχείων στα ενδιαφερόμενα μέρη.
8.1.		Χρονοδιάγραμμα γνωστοποίησης	Το χρονοδιάγραμμα γνωστοποίησης των στατιστικών στοιχείων.
8.2.		Πρόσβαση στο χρονοδιάγραμμα γνωστοποίησης	Η πρόσβαση στις πληροφορίες του χρονοδιαγράμματος γνωστοποίησης.
8.3.		Πρόσβαση χρηστών	Η πολιτική για την κοινοποίηση των στοιχείων στους χρήστες, η έκταση της κοινοποίησης (π.χ. κοινό, επιλεγμένοι χρήστες), ο τρόπος με τον οποίο οι χρήστες πληροφορούνται ότι τα στοιχεία έχουν κοινοποιηθεί, και κατά πόσον η πολιτική καθορίζει την κοινοποίηση των στατιστικών στοιχείων σε όλους τους χρήστες.
9.	Συχνότητα κοινοποίησης		Τα χρονικά διαστήματα μεταξύ των οποίων κοινοποιούνται οι στατιστικές σε δεδομένη χρονική περίοδο.
10.	Μορφότυπο κοινοποίησης		Τα μέσα με τα οποία κοινοποιούνται τα στοιχεία και τα μεταδεδωμένα.
10.1.		Δημοσίευση Τύπου	Τα τακτικά ή ad-hoc δελτία Τύπου που σχετίζονται με τα στοιχεία.
10.2.		Δημοσιεύσεις	Οι τακτικές ή ad-hoc δημοσιεύσεις με τις οποίες τα στοιχεία είναι διαθέσιμα στο κοινό.
10.3.		Βάση δεδομένων on-line	Οι πληροφορίες σχετικά με τις βάσεις δεδομένων on-line στις οποίες περιλαμβάνονται τα κοινοποιηθέντα στοιχεία.

Αριθμός	Έννοιες	Υποέννοιες	Περιγραφές
10.4.		Πρόσβαση στα μικροδεδομένα	Οι πληροφορίες σχετικά με το αν τα μικροδεδομένα έχουν επίσης κοινοποιηθεί.
10.5.		Άλλα	Οι αναφορές που γίνονται στην κοινοποίηση των σημαντικότερων άλλων στοιχείων.
11.	Προσβασιμότητα της τεκμηρίωσης		
11.1.		Τεκμηρίωση σχετικά με τη μεθοδολογία	Το περιγραφικό κείμενο και οι αναφορές στα διαθέσιμα μεθοδολογικά έγγραφα.
11.2.		Ποιοτική τεκμηρίωση	Η τεκμηρίωση σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διαχείριση και την αξιολόγηση της ποιότητας.
12.	Διαχείριση ποιότητας		Τα συστήματα και τα πλαίσια που υπάρχουν σε έναν οργανισμό για τη διαχείριση της ποιότητας των στατιστικών προϊόντων και διαδικασιών.
12.1.		Διασφάλιση ποιότητας	Όλες οι διενεργούμενες συστηματικές δραστηριότητες για τις οποίες μπορεί να αποδειχθεί ότι παρέχουν την εμπιστοσύνη ότι οι διαδικασίες θα εκπληρώνουν τις απαιτήσεις για τη στατιστική παραγωγή.
12.2.		Ποιοτική αξιολόγηση	Η συνολική αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων βάσει τυποποιημένων ποιοτικών κριτηρίων.
13.	Καταλληλότητα		Ο βαθμός στον οποίο οι στατιστικές πληροφορίες ικανοποιούν τις τρέχουσες και δυνητικές ανάγκες των χρηστών.
13.1.		Ανάγκες χρηστών	Περιγραφή των χρηστών και των αντίστοιχων αναγκών τους σε σχέση με τα στατιστικά στοιχεία.
13.2.		Ικανοποίηση χρηστών	Μέτρα για τον καθορισμό της ικανοποίησης των χρηστών.
13.3.		Πληρότητα	Ο βαθμός στον οποίο όλες οι απαιτούμενες στατιστικές είναι διαθέσιμες.
14.	Ακρίβεια και αξιοπιστία		Ακρίβεια: ο βαθμός προσέγγισης των υπολογισμών ή εκτιμήσεων στις ακριβείς ή πραγματικές τιμές τις οποίες προορίζονταν να μετρήσουν οι στατιστικές. Αξιοπιστία: ο βαθμός προσέγγισης της αρχικώς εκτιμηθείσας τιμής στην κατόπιν εκτιμηθείσα τιμή.
14.1.		Συνολική ακρίβεια	Αξιολόγηση της ακρίβειας, συνδεδεμένη με ένα ορισμένο σύνολο ή τομέα, που συνοψίζει τις διάφορες συνιστώσες.
14.2.		Δειγματοληπτικό σφάλμα	Το τμήμα της διαφοράς μεταξύ μιας τιμής ενός πληθυσμού και μιας εκτίμησής του, που προκύπτει από ένα τυχαίο δείγμα, το οποίο οφείλεται στο γεγονός ότι απαριθμείται μόνο ένα υποσύνολο του πληθυσμού.
14.3.		Μη δειγματοληπτικό σφάλμα	Το σφάλμα στις εκτιμήσεις μιας έρευνας που δεν μπορεί να αποδοθεί σε δειγματοληπτικές διακυμάνσεις.
15.	Επικαιρότητα και χρονική συνέπεια		
15.1.		Επικαιρότητα	Το χρονικό διάστημα μεταξύ της διαθεσιμότητας των στοιχείων και του γεγονότος ή φαινομένου που περιγράφουν.
15.2.		Χρονική συνέπεια	Η χρονική διαφορά μεταξύ της πραγματικής διάθεσης των στοιχείων και της ημερομηνίας-στόχου την οποία θα έπρεπε να είχαν διατεθεί.

Αριθμός	Έννοιες	Υποέννοιες	Περιγραφές
16.	Συγκρισιμότητα		Η μέτρηση του αντικτύπου των διαφορών στις εφαρμοζόμενες στατιστικές έννοιες, τα μέσα και τις διαδικασίες μέτρησης, όταν οι στατιστικές συγκρίνονται διαχρονικά μεταξύ γεωγραφικών περιοχών.
16.1.		Συγκρισιμότητα - γεωγραφική	Ο βαθμός στον οποίο οι στατιστικές είναι συγκρίσιμες μεταξύ γεωγραφικών περιοχών.
16.2.		Συγκρισιμότητα - διαχρονική	Ο βαθμός στον οποίο οι στατιστικές είναι συγκρίσιμες ή συμβιβάσιμες διαχρονικά.
17.	Συνεκτικότητα		Η δυνατότητα των στατιστικών να συνδυάζονται αξιόπιστα με διάφορους τρόπους και για διάφορες χρήσεις.
17.1.		Συνεκτικότητα - διατομεακή	Ο βαθμός στον οποίο οι στατιστικές είναι συμβιβάσιμες με εκείνες που λαμβάνονται μέσω άλλων πηγών στοιχείων ή στατιστικών τομέων.
17.2.		Συνεκτικότητα - εσωτερική	Ο βαθμός στον οποίο οι στατιστικές είναι συνεκτικές εντός δεδομένου συνόλου στοιχείων.
18.	Κόστος και επιβάρυνση		Το κόστος που σχετίζεται με τη συλλογή και την παραγωγή ενός στατιστικού προϊόντος και η επιβάρυνση των απαντώντων.
19.	Αναθεώρηση στοιχείων		Οιαδήποτε αλλαγή στην τιμή μιας στατιστικής που έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό.
19.1.		Αναθεώρηση στοιχείων - πολιτική	Η πολιτική που έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας των κοινοποιούμενων στοιχείων, μέσω της οποίας καταρτίζονται προκαταρκτικά στοιχεία τα οποία αργότερα αναθεωρούνται.
19.2.		Αναθεώρηση στοιχείων - πρακτική	Οι πληροφορίες σχετικά με την πρακτική της αναθεώρησης των στοιχείων.
20.	Στατιστική επεξεργασία		
20.1.		Στοιχεία πηγής	Τα χαρακτηριστικά και οι συνιστώσες των ανεπεξέργαστων στατιστικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση στατιστικών συγκεντρωτικών στοιχείων.
20.2.		Συχνότητα συλλογής στοιχείων	Η συχνότητα με την οποία συλλέγονται τα στοιχεία πηγής.
20.3.		Συλλογή στοιχείων	Η συστηματική διαδικασία συλλογής στοιχείων για επίσημες στατιστικές.
20.4.		Επικύρωση στοιχείων	Η διαδικασία παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της κατάρτισης στοιχείων και η διασφάλιση της ποιότητας των στατιστικών αποτελεσμάτων.
20.5.		Κατάρτιση στοιχείων	Οι πράξεις που διενεργούνται στα στοιχεία προκειμένου να προκύψουν νέες πληροφορίες σύμφωνα με δεδομένο σύνολο κανόνων.
20.6.		Αναπροσαρμογή	Το σύνολο των διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για την τροποποίηση των στατιστικών στοιχείων ώστε να μπορέσουν να είναι σύμφωνα με τα εθνικά ή διεθνή πρότυπα ή να αποκατασταθούν οι ποιοτικές διαφορές των στοιχείων όταν καταρτίζονται συγκεκριμένα σύνολα στοιχείων.
21.	Παρατήρηση		Το συμπληρωματικό περιγραφικό κείμενο που μπορεί να επισυναφθεί στα στοιχεία ή στα μεταδεδομένα.